Universitat Autònoma de Barcelona

2018/2019

Ciutat i Espais Metropolitans

Codi: 42505
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4313300 Estudis Territorials i de la Població	OT	0	1

Professor/a de contacte

Nom: Anna Ortiz Guitart

Correu electrònic: Anna.Ortiz@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Altres indicacions sobre les llengües

castellà i anglès

Equip docent

María Antonia Casellas Puigdemasa

Anna Ortiz Guitart

Prerequisits

No hi ha prerequisits.

Objectius

Aquest mòdul obligatori forma part dels ensenyaments troncals del màster juntament amb els mòduls de *Planejament territorial* i *Sistemes d'informació geogràfica, planejament i paisatge* i en coordinació amb el mòdul de *Temes Avançats*. L'objectiu dels ensenyaments troncals és de dotar als estudiants de les habilitats conceptuals i pràctiques per al disseny i redacció d'instruments d'ordenació territorial. Per fer-ho, es realitzarà un exercici pràctic, consistent en el reconeixement i identificació de les característiques urbanístiques, socials i mediambientals de determinats espais públics i l'elaboració de propostes de gestió d'aquests espais.

Competències

- Analitzar i interpretar la interrelació entre les dinàmiques demogràfiques i transformacions territorials històriques i recents.
- Aplicar críticament els conceptes i plantejaments teòrics més avançats a l'estudi de l'ordenació del territori i la població.
- Aplicar les diferents metodologies d'anàlisi geogràfica i demogràfica a diferents escales territorials i grandàries de població.
- Detectar la complexitat de les dinàmiques territorials i demogràfiques i reconèixer els mecanismes de gestió més eficients, en particular en situacions de conflicte.
- Dissenyar projectes de planejament urbanístic i territorial utilitzant les figures i metodologies adequades a diferents escales territorials.
- Promoure l'aplicació i l'avenç dels principis de la sostenibilitat ecològica, social i econòmica.

- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.
- Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
- Valorar la incidència del marc legislatiu, econòmic, polític i social en les dinàmiques demogràfiques i territorials.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar i interpretar els problemes poblacionals, urbans, mediambientals i paisatgístics sorgits dels processos de transformació territorial contemporanis.
2. Aplicar els conceptes de l'ecologia urbana ambiental en la gestió integrada de la ciutat i els espais metropolitans.
3. Aplicar la metodologia qualitativa a la gestió de l'espai urbà i metropolità.
4. Avaluar els processos de transformació territorial i de la població aplicant metodologies i instruments vinculats a teories de referència, capaces de mesurar els mecanismes d'actuació i els resultats.
5. Conèixer els marcs conceptuals per analitzar i interpretar els conflictes territorials.
6. Conèixer les principals legislacions i figures de planejament urbanístic i desenvolupament territorial.
7. Gestionar el conflicte i la convivència en els espais públics urbans.
8. Promoure l'aplicació i l'avenç dels principis de la sostenibilitat ecològica, social i econòmica.
9. Promoure models de gestió basats en l'educació ambiental, la participació i la certificació ambiental.
10. Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.
11. Reconèixer la importància de les dinàmiques demogràfiques i econòmiques en l'evolució de la ciutat i els espais metropolitans.
12. Reconèixer la interrelació entre sistema politicojurídic, sistema demogràfic i dinàmica territorial.
13. Reconèixer la utilitat de les polítiques públiques en la gestió de la ciutat i els espais metropolitans.
14. Reflexionar sobre la relació entre morfologia urbana i planejament.
15. Reflexionar sobre la renovació conceptual i metodològica en relació amb el sistema urbà i la xarxa de ciutats.
16. Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.

Continguts

Antònia Casellas (ACP) i Anna Ortiz (AOG)

Dimecres 7 novembre 2018 (16:00h.-20:00h.)

- Presentació de l'assignatura i del treball.

- El dret a la ciutat i la justícia espacial (2 hores) AOG.

- Barri i sentit de pertinença (2 hores) AOG.

Díaz-Cortés, F. (2012). "Mujeres, barrio e investigación: ejercicio de autoreflexión desde una trayectoria investigadora y activista en geografía (2002-2011)", *Revista Latino-americana de Geografía y Género,* 3 (2), p. 30-48.

Dimecres 14 novembre 2018 (16:00h.-20:00h.)

- Globalització, ciutat i àrees metropolitanes: principals reptes terminològics i metodològics (2 hores) ACP

- Planificació i política: Què planifiquem, com planifiquem i per a quí ho fem? (2 hores) ACP

Campbell, Scott (1996) "Green cities, growing cities, just cities?: Urban planning and the Contradictions of Sustainable Development", *Journal of the American Planning Association,* 62 (3) p. 296-312.

Casellas, A.; Poli, C. (2013) "Planificación urbana e innovación: De la tecnología y la práctica profesional a la innovación social y política" *Documents d´Anàlisi Geogràfica* 59 (3), 435-454.

Dimecres 21 novembre 2018 (16:00h.-20:00h.)

- Repensant la urbanització i els seus agents (2 hores) ACP.

NeilBrenner (2010) "What is critical urban theory?", *City*, 13:2-3, 198-207, DOI: 10.1080/13604810902996466

Leichenko, R., M. McDermott, E. Bezborodko, M. Brady, E. Namendorf. (2014) "Economic Vulnerability to Climate Change in Coastal New Jersey: A Stakeholder-Based Assessment". *Journal of Extreme Events*. DOI: 10.1142/S2345737614500031

- Ús i apropiació dels espais públics urbans (2 hores) AOG.

Estevez, Brais (2012). "La idea de espacio público en geografía humana. Hacia una conceptualización (crítica) contemporánea", *Documents d'Anàlisi Geogràfica,* 58 (1), pp. 137-163.

Dijous 22 novembre 2018 (16:00h.-20:00h.)

- Conferència - a determinar (2 hores) ACP.

- L'espai urbà i les seves economies (2 hores) ACP.

Estela, Oriol (2015) "Políticas públicas para economías locales resilientes", *Rivista Internazionale di Cultura Urbanistica,* p. 81-94.

Ethan Miller (2011). *Occupy! Connect! Create! - Imagining Life Beyond "The Economy"*

https://community-wealth.org/sites/clone.community-wealth.org/files/downloads/paper-miller.pdf

Dimarts 27 novembre 2018 (16:00h.-20:00h.)

- Conferència - a determinar (2 hores) AOG.

- Gènere, ciutat i vida quotidiana (2 hores) AOG.

Patiño-Díe, María (2016). "La construcción social de los espacios del miedo: prácticas e imaginarios de la mujeres en Lavapiés", *Documents d'Anàlisi Geogràfica,* 62 (2), pp. 403-426.

Dijous 29 de novembre de 2018 (16:00h.-18:00h.)

- Presentació assaig individual (4 hores) ACP i AOG.

Metodologia

- Exposicions del professorat.

- Tutories individualitzades i de grup.

- Debats a l'aula.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge

Tipus: Dirigides			
Discussió en seminari	5	0,2	16
Exposicions del professorat	25	1	16
Tipus: Supervisades			
Elaboració de la memòria del pla	25	1	2
Elaboració de l'informe personal	5	0,2	2
Tipus: Autònomes			
Realització de la memòria del pla	70	2,8	10
Realització de l'informe individual	15	0,6	10

Avaluació

- Assistència i participació activa en les sessions presencials: 10% (activitat no reavaluable)

- Elaboració de treballs d'avaluació

- Treball troncal (en grup): 50%

- Presentació oral treball troncal: 15%

- Exercici individual del mòdul: 25%

No hi haurà possibilitat de recuperació per al treball troncal

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Presentació de l'informe individual del mòdul	85	4,5	0,18	6, 10, 12, 13, 15, 16
Presentació oral del treball troncal	15	0,5	0,02	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15

Bibliografia

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

Albet, Abel y Benach, Núria (eds.) (2012) Doreen Massey, Un sentido global del lugar, Icaria, Barcelona.

Amin, Ash (2002) "Ethnicity and the multicultural city: living with diversity", Environment and Planning A, 34, 959-980.

Anguelovski, Isabelle (2014), Neighborhood as refuge (Community, Reconstruction, Place Remaking and Enviromental Justice in the City), MIT Press: Cambridge, Mass (cap 2: "Environmental justice, urban development and place identity" i cap. 7: "Conclusion: toward a new framework for place-based urban environmental justice and community health").

Borja, Jordi y Muxí, Zaida (2001) Espai públic: ciutat i ciutadania, Barcelona: Diputació de Barcelona.

Campbell, Scott (1996) "Green cities, growing cities, just cities?: Urban planning and the Contradictions of Sustainable Development" Journal of the American Planning Association, 62 (3) p. 296-312.

Casellas, A. (2016) "Urban Development, Power Coalitions and Citizens Participation in Barcelona: A Narrative from a Critical Geography Approach" Boletín de la Asociación de Geógrafos Españoles, n. 70, 57-75.

Estela, Oriol (2015) "Políticas públicas para economías locales resilientes" Rivista Internazionale di Cultura Urbanistica, p. 81-94.

Harvey, David (1996) Justice, Nature and the Geography of Difference. Blackwell, Cambridge Mass.

Middleton, Jennie (2010) "Sense and the city: exploring the embodied geographies of urban walking", Social & Cultural Geography, 11 (6), 575-596.

Nel·lo, Oriol (2001), Ciutat de ciutats. Reflexions sobre el procés d'urbanització a Catalunya, Barcelona: Empúries.

Poli, Corrado (2010) "Sustainable Development: from Fallacy to Fraud", Human Geography. A new Radical Journal, 3 (2) p. 63-82.

Sevilla-Buitrago, Álvaro (ed.) (2017) Neil Brenner. Teoría urbana crítica y políticas de escala. Barcelona, Icaria

Soja, Edward (2014, original inglés 2010) En busca de la justicia espacial, Tirant lo Blanch, Valencia.

Soja, Edward W. (2014) En busca de la justicia espacial, Tirant Humanitats, Valencia.

* A L'INICI DE CURS ES DONARÀ BIBLIOGRAFIA PER A CADA TEMA TRACTAT.